

УДК 657

Лизунова О. М.,

д.е.н., професор

Ворона Т. В.

здобувач вищої освіти,

Донецький національний технічний університет

ОСОБЛИВОСТІ ОПОДАТКУВАННЯ ПІДПРИЄМСТВ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Фіскальна система держави займає ключове місце в забезпеченні її економічного зростання, що безпосередньо відображається на регулюванні громадського правопорядку, розвитку моральних і культурних цінностей, захисті територіальної єдності, вирішенні комплексу соціально-економічних питань. Під час інтеграції у світовий простір Україна, на жаль, залишається на останніх позиціях за багатьма показниками життєдіяльності порівняно з іншими європейськими сусідами. Значну роль відіграє недосконалість вітчизняного механізму оподаткування.

Ключові слова: податок, бізнес, підприємець, країни-члени ЄС, загальна система оподаткування, спрощена система оподаткування

Податкова система є одним із найефективніших засобів впливу на розвиток економічного сектору, який передбачає створення нових робочих місць, зниження рівня безробіття, збільшення надходжень до бюджету тощо. Законодавчо визначено, що юридичні та фізичні особи в у своїй діяльності мають право обирати загальну або спрощену податкову систему, кожна з яких має свої переваги та недоліки.

Податок на доходи фізичних осіб є важливим джерелом фінансування бюджетів у різних рівнях влади в Україні. Його обсяг постійно зростає, а його ставка в 18% вважається порівняно низькою порівняно з деякими країнами ЄС і США, де вона може сягати 50-55%. Багато європейських країн мають гнучкі податкові ставки, враховуючи такі фактори, як сімейний стан та кількість дітей. У деяких країнах встановлюється "граничний дохід", від якого починається сплата податку, залежно від різних умов.

Метод встановлення податкових ставок на податок на доходи фізичних осіб (ПДФО), який існує у країнах Європейського Союзу, вважається ефективним у фіскальних системах цих країн. Ми вважаємо доцільним застосування цього методу для модернізації відповідного законодавства України з метою підвищення соціальної справедливості та формування більш високої податкової свідомості серед населення. Відмінністю оподаткування ПДФО в Україні в порівнянні з країнами ЄС є рівень фіскальної юрисдикції. Наприклад, ставки, алгоритм та стандарти оподаткування ПДФО в Україні встановлюються виключно на рівні центрального уряду, тоді як у багатьох країнах ЄС (таких як Бельгія, Данія, Фінляндія, Швеція) розрахунок ставок оподаткування прибутків громадян покладено на місцеві органи

адміністрування. У країнах, таких як Естонія, Латвія, Норвегія, оподаткування ПДФО відноситься до категорії місцевих зборів. Важливо відзначити, що фіскальні системи європейських країн орієнтовані на забезпечення достатнього доходу для домогосподарств у такий спосіб, щоб у кожної фізичної особи після сплати податків залишалася достатня сума доходу на фінансування всіх необхідних витрат для задоволення особистих потреб.

Оптимальне та привабливе фіскальне законодавство має потенціал привернути іноземних інвесторів. Для оптимального функціонування урядового апарату податкова політика має бути сприятливою та простою, забезпечуючи обов'язкові надходження до бюджету у необхідному обсязі для повного виконання державних соціальних функцій. Значущим моментом для закордонних інвесторів під час розгляду можливості відкриття бізнесу в конкретній країні є фіскальна система країни, разом з умовами для здійснення підприємницької діяльності та загальним економічним кліматом. Основними податками, на які звертають увагу потенційні інвестори, є податок на прибуток, податок на додану вартість (ПДВ), єдиний соціальний внесок та податок на нерухомість. Очевидно, що недостатньо високі обсяги податкових внесків та складнощі з їх розподіленням можуть негативно позначитися на інвестиційній привабливості будь-якої країни.

Вдосконалення національної фіскальної системи у відношенні обов'язкових зборів повинно враховувати інтереси як держави, так і платників, усуваючи їхню зацікавленість у порушеннях. Наша думка полягає в тому, що зростання економіки України в умовах глобалізації можливе за умови створення ефективної соціально орієнтованої моделі збору обов'язкових платежів від фізичних та юридичних осіб, яка враховує потреби та інтереси держави.

Податкова модель будь-якої країни відображає особливості її соціально-економічної організації. Механізм стягнення податку на доходи фізичних осіб в Україні та країнах-членах Європейського Союзу має деякі схожі риси. Основні принципи функціонування європейської фіскальної системи включають прозорість, відкритість, спрямованість на соціальні питання та стимулювання економіки на рівні домогосподарств. Вдосконалення національної фіскальної системи у відношенні обов'язкових зборів повинно враховувати інтереси як держави, так і платників, усуваючи їхню зацікавленість у порушеннях. Наша думка полягає в тому, що зростання економіки України в умовах глобалізації можливе за умови створення ефективної соціально орієнтованої моделі збору обов'язкових платежів від фізичних та юридичних осіб, яка враховує потреби та інтереси держави.

Список використаних джерел:

1. Варналій З., Васильців Т., Покришка Д. Пріоритети вдосконалення державної політики розвитку малого підприємництва в Україні. Стратегічні пріоритети. 2021. № 2. С. 49–54.

Податкова система України: податок на прибуток і спрощена система 2.оподаткування [Електронний ресурс]. – URL: <https://dlf.ua/ua/podatкова-sistema-ukrayini-podatok-napributok-i-sproshhena-sistema-opodatkuvannya/>.